VYDÁVÁ MĚSTO VOLARY MĚSÍČNÍK ZDARMA

Volarský zpravodaj

ROČNÍK L
8
SRPEN 2021

Kafemlejnek opět do Volar přivážel tisíce turistů.

K muzeu již pravidelně patří pohádky.

Při pečení chleba muzeum doslova praskalo ve švech.

Na Maxových loukách vládli báječné ženy a muži s kosou.

Pouť na Magdaléně byla příležitostí k setkání s rodáky.

Posezení na rynku tentokrát bez povodně.

Letošní Modrý dým byl vzpomínkou na Karla Rabenhaupta.

Do muzea se vrátili filmaři v čele s Josefem Poláškem.

Foto: Jaroslav Pulkrábek

Foto měsíce

Volarské náměstí se během staletí několikrát zcela proměnilo. Nejvíce však během uplynulých sta let.

Na příští rok se připravuje na toto téma výstava. Máte-li zajímavé fotografie, budeme rádi za jejich zapůjčení.

VÝPIS USNESENÍ RADY MĚSTA VOLARY ze dne 14. 7. 2021

RM bere na vědomí informace o plnění rozpočtu, stavu účetnictví, stavu finančních prostředků na bankovních účtech a stavu nezaplacených pohledávek k 31. 5. 2021 dle doložených příloh.

RM schvaluje zapojení MŠ Volary do projektu „Potravinová pomoc dětem ve hmotné nouzi v Jihočeském kraji" financovaného z Operačního programu potravinové a materiální pomoci na pozici partnera s finančním příspěvkem a souhlasí s uzavřením smlouvy o partnerství s finančním příspěvkem mezi Jihočeským krajem a MŠ Volary.

RM bere na vědomí přijetí dotace v programu COVID 21 ve výši 624 750 Kč pro Správu sportovních zařízení Volary, p.o.

RM schvaluje Smlouvu o spolupráci při tvorbě, aktualizaci a správě Digitální technické mapy Jihočeského kraje mezi městem Volary a Jihočeským krajem a pověřuje starostu podpisem smlouvy.

Více na www.mestovolary.cz

KIC VOLARY

- **PŘÍJEM PŘÍSPĚVKŮ**
  Infocentrum Volary, Náměstí 325, Volary,
  e-mail: zpravodaj@kic-volary.cz, tel.: 602 138 498
- **UZÁVĚRKA PŘÍSPĚVKŮ DO PŘÍŠTÍHO ČÍSLA VOLARSKÉHO ZPRAVODAJE BUDE 15. SRPNA 2021**

Slavnost a covid

Přestože se nám může zdát, že doba covidová je minulostí, opak je bohužel pravdou. Stále je na místě notná dávka opatrnosti, a především jsou zde stále platná omezení a pravidla. Bez ohledu na to, že nejsou mnohdy dodržována.

Tato skutečnost má vliv i na podobu letošních Volarských slavností dřeva. Jde o akci, na které je očekávána účast v řádu tisíců návštěvníků, a to na poměrně malém prostoru náměstí a přilehlých ulic. Právě z tohoto důvodu padlo rozhodnutí, zaměřit se více na místní publikum a oproti jiným ročníkům méně usilovat o návštěvníky z jiných regionů. I tak očekáváme velkou návštěvnost, srovnatelnou minimálně s předchozím rokem, a to jak díky zajímavému programu, tak natěšeností lidí po dlouhém kulturním a společenském půstu.

Přestože na finální přípravu programu bylo mnohem méně času než v předchozích letech, podařilo se jej naplnit téměř v původně plánované podobě. Po dlouhém uvažovaní jsme se totiž rozhodli vyřadit dva body. Mezinárodní soutěž a rekord v počtu lidí v dřevěné obuvi na jednom místě, tedy legendární „pochod dřeváků". V prvním případě hrála roli neúčast německých a rakouských partnerů, a tedy i jejich soutěžících družstev. Důvod je s ohledem na stále trvají covidová pravidla jasný. U „pochodu" bylo rozhodování těžší. Jde o aktivitu, kde je natěsnáno několik set lidí na malém prostoru, ale i to by se snad dalo nějakým způsobem vyřešit. Tím hlavním důvodem byla zmíněná snaha redukovat počet návštěvníků, a protože cílem pochodu je utvořit nový rekord, jdou tyto dva záměry proti sobě, a rekord by tak stěží padl.

Přesto věřím, že si po loňské přestávce naše slavnosti naplno užijeme. Možná o to víc, že jsme se naučili vážit si věcí, která ještě před nedávnem byly zcela automatické. Přestože se to zdá možná nadbytečné, neodpustím si apel na dodržování všech v tu dobu platných hygienických opatření. Ušetří to starosti jak pořadatelům, tak návštěvníkům. Všichni si asi přejeme, aby se o letošních pocovidových slavnostech psalo jako o vydařené akci, a nikoli jako o novém ohnisku epidemie.

Vít Pavlík – starosta

VOLARSKÝ ZPRAVODAJ ■ periodický tisk územního samosprávného celku ■ vydává Město Volary ■ redakce: KIC Volary, Náměstí 25, 384 51 Volary, e-mail: zpravodaj@kic-volary.cz, tel.: 602 138 498 ■ Názory redakce se nemusí vždy ztotožňovat s názory dopisovatelů. ■ Redakce si vyhrazuje právo na úpravu délky textů, za původnost a obsahovou správnost ručí autor. ■ Vychází v nákladu 1 650 ks vždy první týden v daném měsíci. ■ Reg. č.: MK ČR E 12494 ■ Kresba na titulní straně Jakub Rákosník. ■ Grafické zpracování a tisk: TISKÁRNA ČERNÝ, s. r. o., Černá v Pošumaví .

Zdražování odpadů ANO, nebo NE?

Předpokládám, že někteří z Vás nějakým způsobem zaznamenali novou legislativu kolem odpadů, vášnivé diskuze kolem ní a zákonem stanovené cíle. Co je tedy nového? Nynější paušál za skládkování (likvidaci odpadu), tedy 500 Kč, zatím zůstává stejný. Platí přitom omezení, že každá osoba s trvalou adresou v místě vytvoří do 200 kilogramů odpadu (jedná se čistě jen o odpad skládkovaný – tedy ten, který končí v popelnici, kontejnerech).

Ovšem nad 200 kg na obyvatele je poplatek vyšší, a to 800 Kč. Hmotnostní limity se budou stále snižovat až na pouhých 120 kg na obyvatele v roce 2029, současně s tím ale také poroste cena za odpad nad tento limit. V roce 2023 má činit 1 000 Kč, v roce 2025 to bude 1 500 Kč a v roce 2029 už bude cena nad stanovený limit činit 1 850 Kč. S novým zákonem se rovněž zvyšuje maximální hranice poplatku, který mohou vybírat obce od obyvatel až 1 200 Kč za rok (ve Volarech je to 500 Kč). Za zvyšováním poplatků je snaha o snižování podílu recyklovaných složek odpadu, které v současné době končí na skládce Libínské Sedlo (zejména sklo, papír, plast, kov).

Město Volary v současné době od občanů vybírá 500 Kč, ovšem tento poplatek neodráží reálné náklady, které v roce 2016 činily 750 Kč, v roce 2018 to bylo 860 Kč a v loňském roce to už bylo už 950 Kč.

Co říci závěrem? Zastupitelé byli o vývoji na svém posledním zasedání informováni s tím, že od nového roku musí vejít v platnost nová odpadová vyhláška. Z jejich vystoupení padly dva návrhy:

1/ nezdražovat a ceny dotovat, byť na úkor jiných položek v rozpočtu (např. opravy a investice),

2/ postupně zdražovat s únosným podílem města.

Osobně bych velmi uvítal názory, případně pomoc, neboť zdražení je z mého pohledu zřejmě nutné, chceme-li ve městě udržet a zvyšovat standardy životní úrovně nebo se v budoucnu vyhnout skokovému zdražení. Vyhláška samotná pak umožňuje i jakousi solidaritu v různých slevách např. skupin obyvatel jako jsou senioři, děti a studenti – což však znamená větší zatížení ostatních obyvatel.

Zdvořile Vás tedy žádám o názory, které můžete tlumočit přímo mně, nebo nejlépe zastupitelům, kteří budou o podobě vyhlášky rozhodovat.

Bc. Aleš Valíček, referent odboru ISM a ŽP

Cvičení povodňové komise

Dne 28. 5. 2021 proběhlo v zasedací místnosti starosty cvičení povodňové komise města Volary. Účelem cvičení bylo ověřit postupy komise při vyhlašování jednotlivých stupňů povodňové aktivity, vedení dokumentace a ujasnění kompetencí v rámci velení a povinností jednotlivých členů.

Komise se po vyhodnocení cvičení mimo jiné usnesla na zakoupení hydrologické stanice na hlásný profil Volarského potoka, která by měla v automatickém režimu formou SMS rozesílat nadefinované doporučení a výstrahy (její instalace proběhne nejpozději do konce srpna). Dále bylo rozhodnuto o zakoupení 100 ks protipovodňových pytlů pro potřeby města, které budou po naplnění pískem na paletách uloženy v areálu TS Volary.

K tomuto dodávám, že v rámci aktualizace protipovodňového plánu bylo majitelům ohrožených objektů nabídnuto připojení se k objednávce města, což většina učinila. Touto formou dávám možnost i ostatním zájemcům, aby mě v případě zájmu co nejdříve kontaktovali. Protipovodňový pytel má rozměry 50x80 cm, naplněný váží cca. 25 kg a cena je 10,- Kč včetně DPH. Předesílám, že pytle jsou bez písku a napytlování si každý zajistí sám. Na závěr uvádím, že není v možnostech města rozvážet protipovodňové pytle do ohrožených lokalit, neboť tato činnost by byla časově zdlouhavá a především by neúměrně odčerpala lidi a techniku.

Bc. Aleš Valíček, referent odboru ISM a ŽP

Ve zkratce

Nová kniha z Volar

V zámecké zahradě zámku v Dubu u Prachatic pokřtil P. Karel Falář knihu Stanislava Schneedorfa Příběhy šumavských křížků ze zaniklých osad na česko-bavorské hranici.

Kanón u řopíků

Do muzea lehkého opevnění Řopík Honzík na Soumarském mostě se podařilo získat nový exponát, tentokrát poněkud větších rozměrů. Jde totiž rovnou o bezkluzákový kanón.

Důvod k zastavení

Nabíjecí stanice pro elektroauta si našla své zákazníky. Navíc je to pro mnohé důvod, proč si zajít na oběd přímo ve Volarech.

Věžní hodiny

Hodiny na kostelní věži stále ukazují špatný čas. Radnice se totiž rozhodla, že místo jednotlivé opravy přikročí rovnou k rekonstrukci celého hodinového systému.

Toulavé kočky

Vzhledem k situaci v problematice toulavých koček se město Volary rozhodlo přistoupit k preventivnímu opatření v podobě vstupu do kastračního programu. Program cílí na prevenci formou osvěty, ale také nabízí řešení v podobě kastrací. Toliko strohý úvod.

A jak to bude fungovat?

1/ Obec bude přispívat na náklady spojené s kastracemi prokazatelně toulavých koček (100 % ceny kastrace) a udělovat motivační příspěvek na kočky domácí (50 % ceny kastrace).

2/ Podmínkou příspěvku je vyplněná žádost na webu www.obcekastruji.cz (přes některého z partnerských veterinářů), který provozuje organizace KasProCats a tuto službu zaštiťuje.

3/ Žádné běhání po úřadech – na webu www.obcekastruji.cz postačí kliknout na ikonu POŽÁDAT O KASTRACI a vyplnit údaje. Na těchto stránkách se také dozvíte veškeré odborné informace na téma toulavých koček a kastrací.

4/ Rovněž můžete využít také telefonický kontakt, na kterém vám budou zodpovězeny všechny vaše dotazy: **776 192 783.**

Bc. Aleš Valíček, referent odboru ISM a ŽP MěÚ Volary

Město Volary upozorňuje občany, že v době

od 16. 7. do 16. 8. 2021

bude v rámci kastračního programu KasProCats probíhat odchyt toulavých koček v lokalitě ul. 5. května (okolí fary a pečovatelského domu) a každý pátek do konce roku na Sídlišti Míru.

Žádám tedy všechny chovatele, aby si své miláčky v tomto období zabezpečili.

Seidlův muzejní den

Do volarského muzea přijel po roce opět Seidelův fotoateliér z Českého Krumlova. A zájem o fotografie od něj byl opět velký.

Ve volarském muzeu se v první srpnovou neděli pečlivě vybíralo dobové oblečení, aranžovalo pozadí a pořizovaly fotografie jako z dob první republiky. Přijely sem totiž Olga Hintermüllerová a Zdena Mrázková z Muzea Fotoateliéru Seidel v Českém Krumlově, abyvyfotily každého, kdo o to měl zájem, ve stylu, jakým fotili otec a syn Josef a František Seidelovi v dobách konce Rakousko-Uherska a počátcích Československa.

Počasí sice při letošním focení panovalo proměnlivé, ale jeho aktéři si s tím poradili. A dokonce dorazila řada zájemců o černobílé fotografie ve vlastním dobovém oblečení – jako třeba volarské osobnosti veřejného života Roman Kozák a Martin Janda.

Fotografka Olga Hintermüllerová si skupinky, jednotlivce, děti i dospělé včetně psíků dovedně připravila a poté vytvořila fotografii, kterou do deseti minut měli připravenou. Kdo chtěl, využil čekání k návštěvě expozic muzea a nakonec odcházeli všichni spokojeni.

Dobového oblečení pomáhaly vybírat a oblékat Zdena Mrázková a pracovnice KIC Volary Miroslava Höhneová. Obě dámy měly vždy dobré oko a hned věděly, co komu obléknout. Chlapcům slušela námořnická souprava i s čepicí, dámám šaty a klobouky různého stylu. Pánové šli většinou do bílé košile, vesiček, černých kalhot a mnozí využili i tradiční volarské obuvi – dřeváků.

Ladislav Beran

Skauti a Česká televize: ZASTAVTE NEČAS

Aby bylo na světě hezky, chce asi každý. Česká televize Déčko každým rokem pořádá soutěž v hledání kešek po celém území naší republiky. A my, skauti, jí už léta pomáháme s výběrem míst a umístěním kešek v našem krásném okolí. Vybereme vždycky nějaké pěkné místečko, tam kešky uložíme a pak chodíme kontrolovat, zda jsou stále na místě. Kešky totiž hledají děti se svými rodiči, aby pomohli nějaké televizní postavičce z nesnází. Letos svou prázdninovou hru Déčko zaměřilo na zastavení nečasu, kterého je asi kolem nás stále hodně, ať ho každý cítíme v čemkoliv. A tak děti mohou navštívit různá místa, splnit úkoly, zaslat je Déčku. A kromě toho, že za své úsilí obdrží i cenu, budou odměnou jistě i krásné zážitky ze samotného hledání a nalézání, plnění úkolů a dobrého pocitu, že jsme udělali něco pro sebe i okolní svět. A to jistě není málo.

Dobrá zpráva pro naše děti je, že kešky jsou umístěny v okolí Volar na Soumarském Mostě a také trochu dále u Vimperka, poblíž Světlohorské nádrže. Tam můžete podniknout výlet třeba vláčkem (stačí vystoupit na Lipce), pak vás čeká přece jen malé hledání umístěné kešky a krásné jezírko. Fotku z umístění přikládáme, třeba se vám bude snáze hledat ☺.

Tak hodně štěstí při výpravách, hledání, při zastavování nečasu!

Volarští skauti

České Žleby – Böhmisch Röhren: Historie osady na Zlaté stezce

Historie Českých Žlebů, dnes jednoho z oblíbených turistických cílů na Šumavě, je příběhem malé dřevařské osady na Zlaté stezce, z níž se stala obec s rozvinutým kulturním a spolkovým životem, řadou živností a institucí, 156 domy a tisícem takřka výhradně německých obyvatel, kteří byli po druhé světové válce vysídleni a jejich domy většinou srovnány se zemí.

Výpravná publikace Luďka Němce, doplněná řadou dosud nepublikovaných dobových snímků, přibližuje minulost obce, příběhy vybraných domů, rodin i významných rodáků za využití materiálů z muzeí a archivů v Čechách, Bavorsku a Rakousku. Slavnostní křest knihy se uskuteční v pátek 13. 8. 2021 od 18:00 v radničním sále ve Volarech.

Mezi íčkem a muzeem

Jitka Nachlingerová, ročník 1998. Vystudovala knihovnictví a informační služby na Střední škole obchodu, služeb a řemesel a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky v Táboře. V Kulturně informačním centru pracuje téměř od samého začátku a stará se jak o chod muzea, tak infocentra. A myslím, že je to znát. Nápadů, s kterými přišla, a hlavně je realizovala, je bezpočet. A zvláště v létě má práce nad hlavu.

Co obnáší práce ve volarském Informačním centru?
Práce v infomačním centru není nijak fyzicky náročná, jde píše o tu psychickou stránku, protože nikdy nevíte, kdo s čím do íčka přijde a v jakém množství. Obvykle funguje zákon schválnosti, takže buď nikdo, nebo dvě tři početné skupiny najednou. Musíte umět s lidmi komunikovat, protože přece jenom chceme, aby se sem lidé vraceli nebo Volary doporučili ostatním. Člověk si pamatuje, kde na něj byli nepříjemní, či milí. Navíc se zde prodávají upomínkové předměty, knihy o Volarech a Šumavě nebo lístky na divadelní a kulturní představení a provádí se bezplatný tisk. Takže zde opravdu nemůže pracovat někdo, kdo neumí správně a vyrovnaně reagovat na jakoukoliv náladu a požadavky návštěvníků. Je důležité, aby zaměstnanec měl ponětí o tom, co je turisticky a kulturně atraktivní jak ve Volarech, tak v jeho okolí. Důležitá je i znalost cizích jazyků, návštěvníci z ciziny jsou vždy vítaní.

Jaké jsou nejčastější dotazy návštěvníků?
Nejčastější dotazy jsou: co můžeme vidět, navštívit, prožít ve Volarech a nejbližším okolí? Jestli máme prospekt či mapku k daným místům. Lidé se ptají i na levné ubytování, půjčovnu kol a elektrokol nebo kde se dobře nají. Občas chtějí najít vlakové nebo autobusové spojení.

Nejneobvyklejší otázka?
Přijel cyklista a kupoval si pohled Volar a ptá se: „Kde to vlastně jsem?" Nebo nějaký cizinec se ptal: „Kde místní nakupují čerstvé maso?"

Nejprodávanější zboží?
Na první místě jsou samo sebou turistické vizitky. Ty jsou fenoménem posledních pár let, každý měsíc se jich tady u nás prodají stovky, a to jsme ještě malé město. Nedokážu si představit Lipno nebo třeba Český Krumlov. Proto jsme udělali vizitky nejen města Volar, ale také vizitky Menhiry, Křížová cesta, Zlatá stezka a Muzeum. Minimálně dvě vizitky jsou ještě v plánu. Nejdříve bude zrealizovaná vizitka s Dřevěným srdcem, které je teď nejnovějším počinem na cyklistické stezce.

Dalšími turistickými předměty, které se nejvíce prodávají, jsou dřevěné Turistické známky, různé magnetky, pohlednice a turistické nebo cyklistické mapy.

Jsou nějaké ryze volarské nové upomínkové předměty a jaké jsou ještě v plánu?
Nejnovějším předměty jsou ponožky, reflexní srdce a též máme novou zlatou minci s kostelem sv. Kateřiny. Dále jsou v plánu nové pohlednice s muzeem a Volarskou roubenkou, ale současnou. Též plánujeme aktualizovat magnetky a vytvořit nějaké nové. A abych nezapomněla, bude nová dřevěná turistická známka s Dřevěným srdcem, ta už je v jednání. Je možné, že se nechají udělat ještě nějaké upomínkové předměty pro děti.

Zvedl se počet návštěvníků oproti minulým rokům?
Když se zamyslím nad posledními třemi sezónami, tak tato letošní je, co se týče návštěvnosti, určitě nejsilnější. Především po loňském roce, kdy se nikam nemohlo. I když letošek není o mnoho pozitivnější, je opravdu poznat, že lidé zůstávají u nás, v republice, a věnují se turistice a cyklistice.

Chodí cizinci?
Oproti jiným rokům je cizinců opravdu málo. Od otevření informačního centra jich bylo do deseti.

A jací návštěvníci tedy navštěvují Volary?
Především přijíždějí důchodci, také rodiny s dětmi okolo 10–13 let anebo skupinky turistů, kamarádů. Těchto návštěvníků je opravdu většina, ale samozřejmě zde můžeme potkat všechny věkové kategorie.

Využívá se Infocentrum i jinak?
Samozřejmě. Prostory íčka například využili wikipedisté, kteří se v něm na několik dnů sešli a společně s panem Pulkrábkem doplnili údaje o Volarech a okolí.

V loňském roce bylo zase pak centrem, kde se pomáhalo občanům Volar nejen radami, ale i s organizací dobrovolníků, rozdáváním roušek a desinfekce a i morální podporou v první covidové vlně. Letos se zase každý týden proměnilo na odběrové místo při bezplatném testování.

A nesmíme zapomenou ani na vernisáže, které uvádějí každou novou výstavu v galerii.

A co muzeum, vnímáte větší návštěvnost?
Když vezmu rok 2020, v červnu muzeum navštívilo 280 lidí, a to bylo otevřeno od 1. 6. Letos se otevřelo 12. 6. a za měsíc stačilo muzeum navštívit 213 lidí. Z toho vyplývá, že návštěvnost je podobná jako minulý rok. Následující měsíc červenec v roce 2020 navštívilo muzeum celkem 823 platících návštěvníků. Ale při pečení nebo jakékoliv akci v muzeu je vstupné zdarma, a to může přijít i kolem sta lidí. K 19. 7. 2021 prozatím přišlo do muzea 403 platících návštěvníků, s tím že 5. 6. bylo vstupné zadarmo a návštěvnost asi zatím nejvyšší, kterou jsme jako KIC zaznamenali.

Celkový počet návštěvníků za rok 2019 byl 2 647 a za rok 2020 byl 2 884, a to se muzeum otevíralo o měsíc později.

Jaká věková kategorie navštěvuje Volarské muzeum?
Do Volarského muzea především míří senioři nebo rodiny s dětmi. Pokud jsou v květnu a v červnu normálně otevřené školy, tak do muzea přijdou i třídy, které si v rámci dějepisu jdou prohlédnout expozici pochodu smrti.

Vstupné v muzeu je opravdu nízké, neplánujete ho zvyšovat?
Vstupné je nízké, ale zase naše muzeum je malé. Sice někteří návštěvníci chodí a diví se, že je to opravdu lidová cena, ale jsou alespoň příjemně překvapeni a přijdou zas, nebo doporučí Volarské muzeum známým. Naopak vysoké vstupné by mohlo odradit nebo po návštěvě i popudit, a o to nám opravdu nejde. Cena vstupného tedy prozatím zůstává stejná.

Jaká expozice je nejoblíbenější?
Jak asi pro koho. Pro malé i velké chlapy je nejoblíbenější expozice se zbraněmi a uniformami. Většinou když přijdou starší muži, kteří ještě zažili vojnu, tak si zavzpomínají. Pro děti jsou oblíbené naše figuríny, na které si můžou i sáhnout a prohlédnout ze všech stran. Jsou to železničáři pan Karel, paní Eva a cestující malý Vašík a na kole sedící Věrka. Oblíbená je i církevní expozice, protože jsou v ní opravdové skvosty jak liturgických předmětů, což je velmi vizuálně vděčné, tak historických dokladů a starých fotografií. Před pár dny zde byl i exministr kultury Daniel Hermann a byl touto expozicí nadšený.

Třetím rokem se v muzeu nachází expozice železnice, kterou stále doplňujeme a obnovujeme, a musím říct, že i ta se velmi líbí. Vláčky a všechno s nimi spojené snad nadchne všechny.

Trochu jsou problémy s expozicí pochodu smrti. Dospělí tuto expozici zvládají a v rámci ponaučení se ji zhlédnou celou, děti utíkají a jsou z autentických obrázků válečných hrůz celé špatné. Pokud to jen trochu jde, dospěláky s dětmi na tyto reakce upozorňujeme a doporučujeme jim, aby děti nejdřív vzali na ostatní expozice a pak opatrně i na tu poslední.

Co se ještě děje v muzeu jiného?
Tradičně již zmiňované pečení v muzejní peci, které je přes sezónu jednou za měsíc a při svátečních příležitostech – např. volarské posvícení, vánoční pečení nebo pečení při Volarských slavnostech dřeva. To se pak pečou k chlebu, plackám a houstičkám ještě i pravé Volarské koláče. Při letním pečení je vždy i divadelní pohádka pro děti.

V muzeu se pořádají různé přednášky, většinou o historii Volar a okolí.

V době předcovidové (a doufáme, že i v pocovidové) jsme si užili i Muzejní den a Muzejní noc s přednáškami a vyprávěním k jednotlivým expozicím, třeba i s módní přehlídkou a následným pohodovým posezením s opékáním buřtů.

Letos podruhé proběhne i Seidlův muzejní den, kdy dorazí fotografové ze Seidlova fotoateliéru a udělají návštěvníkům muzea krásnou, historicky laděnou fotografii. Poprvé byl opravdu velký zájem a výsledné snímečky stály za to.

Muzeum vybízí svou krásnou atmosférou i k takovým počinům jako je křest Volarského kalendáře, oslavě slunovratu i pohodové muzice.

A jiné aktivity?
Podařilo se získat dotaci na informační tabule, které chceme instalovat na Kamenáči, na Starém městě, u kaple v Krejčovicích a také k turistickým okruhům v okolí města.

A vzdálenější budoucnost?
V muzeu bychom rádi zrekonstruovali místnost, kde je expozice k historii železnice, a tu předělali do moderní podoby. A taktéž za pecí rozšířili tamní prostor, postavili malé podium a celé to upravili pro konání malých akcí.

Jaroslav Pulkrábek

Oslavenci měsíce – SRPEN 2021:

3. PROCHÁZKOVÁ Věra
3. HARVALÍKOVÁ Růžena
4. ŠIMONOVÁ Angela
6. KONOPOVÁ Helena
7. KARABEC Zdeněk sen.
11. BREITOVÁ Marie
11. SEDLÁKOVÁ Emílie
20. PILEČEK Josef
21. HRDLIČKOVÁ Marta
22. KUB Karel
22. PALOUNKOVÁ Ivana
26. BATISTOVÁ Vladimíra
27. HARGAŠ Svetozár
29. PETRÁŠKOVÁ Naděžda
30. TOUŠ Ladislav sen.
30. SMOLOVÁ Eva

Výbor přeje všem oslavencům pevné zdraví, štěstí, životní pohodu a mnoho dalších let v kruhu rodiny a přátel.

Očím jste odešli, v srdcích jste zůstali…

18. srpna je tomu dlouhých smutných 20 let, kdy nás navždy opustila paní

Růžena Radvanovská.

S láskou stále vzpomínají Procházkovi a Radvanovští.

Nezemřel, spí,
má-li sen, je krásný,
Zdá se mu o těch, které miloval
a kteří milovali jeho.

21. 8. 2021 uplyne 10 let od smrti

Daniela Otáhala.

S velkou láskou vzpomínají Helena a Karolína Otáhalových a babička.

Dne 25. 8. uplynuly tři roky, kdy nás navždy opustil pan

Petr Sedlák.

Stále s láskou vzpomínají maminka, sestra a přátelé.

Jen svíci hořící
a hezkou kytici
Ti na hrob můžeme dát,
chvíli postát a s láskou
na Tebe vzpomínat.

Dne 19. 7. uplynulo 8 let, kdy nás navždy opustila milovaná maminka, paní

Terezie Solusová.

S láskou vzpomínají dcery s rodinami.

Její duše je v nebi,
její úsměv
v našich srdcích…
Už ji nepotkáme,
a přeci je s námi stále.

Dne 13. 8. 2021 uplyne 6 let, kdy nás navždy opustila milovaná maminka, babička a prababička, paní

Milada Tržilová.

S láskou a úctou vzpomíná celá rodina.

To, že čas rány hojí,
je jen pouhé zdání.
Stále je v srdci bolest
a tiché vzpomínání.

Dne 26. 8. uplyne 10 let, kdy nás navždy opustila naše milovaná, paní

Monika Sivoková.

S láskou vzpomíná rodina Sivokova, Bobkova a Votavova.

Dne 27. 7. 2021 uplynuly dva smutné roky, kdy nás navždy opustila milovaná maminka, babička a sestra, paní

Eva Baníková.

S láskou vzpomínají dcera Eva s rodinou, syn Jaroslav a sestra Naďa s rodinou.

Děkujeme panu Františku Krátkému za jeho dojemná a citlivá slova při posledním rozloučení s panem

Josefem Haasem.

zarmoucená rodina

Ten, kdo zná naši bolest, ten ví, co jsme ztratili.
V našich srdcích žijete stále.

Dne 31. 7. to bylo 13 smutných let, co utichlo srdíčko naší maminky, paní

Toničky Valíčkové

a 26. 8. to bude 18 smutných let, co nás opustil tatínek, pan

Karel Valíček.

S láskou a vděčností vzpomínají děti Růža, Hana, Marta, Tondulka a Štefan s rodinami a ostatní příbuzní.

Dne 3. 9. 2021 je tomu již pět let, kdy nás navždy opustil pan

František Vávra.

S láskou stále vzpomínají syn František a Jaroslav s manželkou, vnoučata a pravnoučata.

Informace pro členy STP MO Volary

Rekondiční pobyt „Pálava a Moravské Slovácko" nám byl zrušen! Důvod – nezájem. Překvapilo nás to, neboť mnoho zájemců v loňském roce vyjadřovalo lítost nad tím, že jsou již všechny termíny obsazené (nakonec i nemožné z důvodu koronavirových opatření). Tento nezájem svým způsobem vyjadřuje i neúctu k práci organizátorky, která věnovala zajišťování zájezdu mnoho času, úsilí a nakonec i financí (především na komunikaci s cestovní kanceláří, která sídlí na Slovensku). Dovolujeme si proto upozornit a prosíme všechny členky a členy, aby se chovali zodpovědněji v přístupu k organizovaným akcím, protože ve svém důsledku jde zase a pouze o peníze. Jestliže totiž nenaplníme objednaný autobus minimálně 40-45 účastníky, musel by spolek doplácet enormní částku za dopravu a přitom by tyto peníze šly využít efektivněji, třeba na rekondice či další benefity. V mnohých případech, jakým byl i tento, byl zájezd pro nízký počet zájemců zrušen cestovní kanceláří. Zálohy jsou nebo budou vráceny.

Za předsednictvo – hospodář

Opékačka

Nadešel dlouho očekávaný den, pátek 25. června, 17. hodina a my se těšili na opékání buřtů. Akce po dlouhém půstu i vloni přilákala 43 návštěvníků, a tak jsme předpokládali minimálně stejný počet. A nebyli jsme zklamáni, dorazilo 51 účastníků. Počasí takřka ideální. Každý při prezenci obdržel lístek na Volarský špekáček a na jednu plechovku piva (alko či nealko) dle vlastního výběru – Zlatý Bažant, Krušovice, Kozel, Birell světlý i polotmavý, Birell ovocný. Zájemci o další špekáček či pivo si tento museli dokoupit za ceny takřka lidové – špekáček 10,- Kč, pivo 20,- Kč. A nutno podotknout, že večer kolem osmé hodiny již zásoba piva došla (téměř 90 ks plechovek bylo málo). K tomu samozřejmě nechyběla hořčice obyčejná, kremžská či kečup, připraveny byly i tácky, chléb či rohlík a ubrousky. Někteří členové vyslyšeli prosbu a přinesli s sebou i rožnící nářadí, takže nikdo nemusel čekat.

A protože u této akce je tradicí i přítomnost a účinkování harmonikáře – našeho příznivce Jana Tischlera, nemělo odpolední setkání žádnou chybu. Jeho repertoár je nevyčerpatelný, zahraje všechno a některé písně mnozí slyšeli poprvé v životě. Akce podle mého dopadla podle očekávání i záměru. Věřte, že předsednictvo i výbor udělali maximum pro spokojenost účastníků, a proto patří poděkování všem, kteří se na akci podíleli (Sváťa, Jana, Sylva, Petr, Marcela, Drahuška, František), stejně jako všem, kteří přišli. Poděkovat musíme našim dobrovolným hasičům, kteří nám zapůjčují stoly a lavice, čímž se setkání stává velice příjemným, pohodlným, a tudíž i oblíbeným.

Přítomné překvapil i náš člen Zdeněk Karabec sen., který zde vystavil své výrobky, bohužel neprodejné. Senzační, nádherné!

FZ

Anděl Strážný pomáhá nejen seniorům

Ve středu nás navštívil Anděl Strážný. Dne 21. 7. 2021 proběhlo na MěÚ ve Volarech setkání paní místostarostky, Bc. Jany Bártové a projektové manažerky tísňové péče z organizace Anděl Strážný, z. ú., Mgr. Kamily Podlahové. Byla představena služba, kterou tato nezisková organizace nabízí nejen seniorům, ale i lidem se zdravotním postižením či osobám dlouhodobě nemocným.

Každý člověk potřebuje svého Anděla Strážného a nás je hned několik. Spousta lidí už o nás ví, mnoha z nich jsme již naši pomoc poskytli a nejednou se stali Anděly, kteří zachránili život.

Naše organizace nese symbolický název Anděl Strážný a pomáhá seniorům, dlouhodobě nemocným lidem, osobám se zdravotním postižením a jejich rodinám prostřednictvím mobilního monitorovacího zařízení s SOS tlačítkem. Toto zařízení zvané TIPEC (zkratka tísňové péče) je napojeno na dispečink, kde je náš odborný personál připraven poskytnout klientům okamžitou pomoc 24 hodin denně, 365 dní v roce, ať už se jedná o nevolnost, náhlé zhoršení fyzického/psychického stavu či úraz.

Zařízení TIPEC pomáhá stovkám seniorů po celé České republice. Mimo jiné má v sobě zabudovaný detektor pádu a detektor pohybu, které zalarmují naše dispečerky, pokud se klient delší dobu nehýbe nebo upadne. Dispečerky následně klientovi volají přímo na zařízení, zjišťují, v jaké situaci se klient nachází a v případě nutnosti kontaktují rodinné příslušníky, jiné kontaktní osoby či integrovaný záchranný systém.

Součástí naší služby je i připomínání léků, kontrola pitného režimu či tzv. Povídavá linka, kam si klienti mohou zavolat a popovídat si v případě, kdy se cítí osamělí či si chtějí zahrát třeba slovní fotbal nebo protrénovat paměť. Jednou z našich klientek je i bývalá paní učitelka, která našim dispečerkám velmi ráda předčítá knihy. Povídavá linka je tedy mnohdy plná oboustranně přínosných a příjemných chvil.

Díky TIPCI jsou lidé schopni bez obav o své zdraví mnohem déle zůstat žít doma, ve svém přirozeném prostředí, kde mají vzpomínky, zázemí, klid, ale především dobře známý DOMOV.

Cílem Anděla Strážného je snížení zdravotních a bezpečnostních rizik, zprostředkování či poskytnutí pomoci v krizových situacích a oddálení odchodu do pobytových zařízení.

Pomáhejme spolu

Naše organizace potřebuje ročně ke své činnosti 20 milionů korun. Část pokryjí dotace, část dárci a část klienti. Tímto bychom rádi požádali i Vás o podporu, abychom naše služby mohli zdokonalovat.

Číslo našeho transparentního účet je: 19-4959994349/0800.

Jakýkoliv dar je pomocí nejen nám, ale především lidem, kterým společně s Vámi dodáme pocit jistoty a bezpečí.

Kontakt: **Anděl Strážný z.ú.**, Fügnerovo náměstí 1808/3, 120 00 Praha 2
E-mail: **poptavka@andelstrazny.eu** | Bezplatná telefonní linka NONSTOP: **+420 800 603 030** | www.**andelstrazny.eu**

Nové tituly

Beletrie

Mornštajnová Alena: Listopád

Zeptali jste se někdy sami sebe, jaký by asi byl váš život, kdyby to v listopadu 1989 dopadlo všechno úplně jinak? Jaké by asi byly naše osudy, kdyby komunismus neskončil, a my jsme zůstali za železnou oponou oddělující nás od světa i jeden od druhého? Jedna z nejúspěšnějších českých spisovatelek Alena Mornštajnová opět překvapuje; její nový román je dramatickým příběhem obyčejné rodiny, kterou velké dějiny během jedné listopadové noci rozdělí a postaví proti sobě.

Lednická Karin: Šikmý kostel 2
Název části: Románová kronika ztraceného města, léta 1921–1945

S Barkou, Ludwikem, Julkou a dalšími hrdiny trilogie se setkáváme vzápětí poté, co jsme je v závěru prvního dílu opustili. Zatímco ve zbytku nově vzniklého Československa nastávají zlaté časy, v Karviné, jak se nyní město jmenuje, se stále velmi silně projevují důsledky předešlého dramatického dění. Prosakují do všech oblastí života. Ne vždy v dobrém.

Příběh je také tentokrát vystavěn na skutečných událostech a čtenář s překvapením zjišťuje, že mnohé z toho, co se ve druhém díle Šikmého kostela odehrává, zůstávalo po dlouhá desetiletí skryto ve třináctém komnatě dějin.

Vondruška Vlastimil: Křišťálový klíč IV.
Název části: Hejnické pastorále

V závěrečném dílu tetralogie se vrací Falknovská huť částečně zpět do vlastnictví rodu Heřmanů, ačkoli je to v časech, kdy se severočeskému sklářství už nevede zdaleka tak dobře jako dříve. Jednotliví členové rodu pokračují v tom, co započali, a jak už to tak bývá, ne všem se daří. Matyáš zůstává u svého jarmarečního obchodování, zato plátenictví se daří výtečně. Z toho profituje Vilemína, která získává vliv na kamenickém panství díky svému synovi, jehož utajeným otcem je hrabě Kinský. Stejně tak úspěšnou podnikatelkou je Pavlína, která zbohatne na vojenských dodávkách hlavní pušek, neboť smrtí císaře Karla VI. začnou vleklé války o rakouské dědictví.

Fantasy

Kristoff Jay: Rozetmění
Třetí díl temné série Nikdynoc.

Itreyská republika se propadla do chaosu. Mia Corverová zavraždila kardinála Duoma a zvěsti o smrti konzula Scaevy se prohánějí po ulicích Božího hrobu jako požár. A pod jeho povrchem je hluboko v prastarých kostech města pohřbeno tajemství, které Republiku změní navždy.

Stehlíková Petra: Nasterea
Třetí díl pentalogie Naslouchač

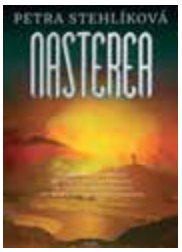

Návrat do temného světa, kde se na pravdu a naději už téměř zapomnělo… Omstakland byl napaden. Člověk, kterému Ilan zachránila život, rozpoutal peklo. Ilan se na poslední chvíli podařilo rozluštit dávnou větu i její smysl. Objevila cestu. A také místo, které hledaly celé generace. Místo, kde není život, ale jen jedovatá šedá mračna – průchod na druhou stranu retey. Je to ale také místo, kde žijí nasterey, největší hrozba v Duvalském pohoří. Jenomže kým tito obávaní tvorové doopravdy jsou?

Naučná literatura

Hof Wim: Wim Hof Ledový muž
Podtitul: Jediná autorizovaná kniha Wima Hofa o převratné metodě, jak využít svůj fyzický i duševní potenciál

Autor je známý svými fyzickými kousky, kterými ohromuje celý svět a posouvá hranice vědy. Je schopen strávit téměř dvě hodiny v ledové vodě, běžel naboso maraton napříč pouští bez kapky vody nebo maraton v kraťasech za polárním kruhem. Wim na základě vlastních zkušeností vytvořil metodu, která je přelomová, pokud jde o pohled na lidské možnosti a na náš potenciál. Díky ní můžeme aktivovat schopnosti, které jsou u nás běžně nevyužité, a to bez ohledu na věk a zdravotní stav.

Kintzl Emil, Fischer Jan: Zmizelá Šumava 3

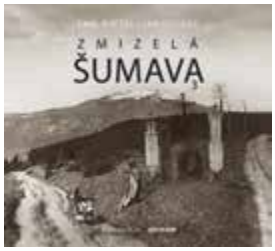

21 příběhů o životě a místech, která na dnešních mapách Šumavy už nenaleznete. Do osudů obyvatel na pomezí českoněmecké hranice totiž nemilosrdně zasáhly „velké" dějiny 20. století, nejprve obě světové války, poté odsun německých obyvatel, neprodyšné uzavření hranice a vytvoření vojenského výcvikového prostoru Dobrá Voda, kterému musely ustoupit nuceně vysídlené obce i osady. Každý z příběhů doprovází unikátní dobové fotografie z archivu Emila Kintzla. Současnou krajinu a úchvatnou šumavskou přírodu zachycují plnobarevné fotografie Janka Rubeše a Leoše Skokana. Příběhy Zmizelé Šumavy nejsou nostalgickým vyprávěním po časech minulých, ale především vybízí čtenáře k návštěvě míst, která leží v nádherné šumavské krajině a jsou svědky její jedinečné historie.

Benedict Jeff, Keteyian Armen: Tiger Woods

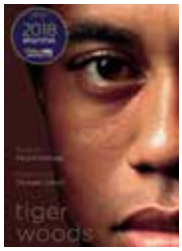

Portrét jedné z největších ikon světového sportu, který nabízí mnohem víc než jen řadu senzačních odhalení.

Kniha je dílem dvojice renomovaných amerických investigativních novinářů – Jeffa Benedicta z časopisu Sports Illustrated a jedenáctinásobného držitele ceny Emmy Armena Keteyiana – kteří strávili tři roky rozsáhlými rešeršemi a rozhovory s více než 250 lidmi, aby sepsali nejrozsáhlejší, nejobjevnější a nejfundovanější knižní biografii golfisty Tigera Woodse.

Pro děti a mládež

Gerner Volker, ilustrace Dohle Poul: Příhody tyranosaura Rexíka

Veselá dobrodružství tyranosaura Rexíka a jeho dinosauřího kamaráda Oskara. Seznámí se náhodou, když Rexík zakopne a spadne do hnízda maisauřích vajec. Ti dva se skamarádí a vzájemně si pomáhají v různých situacích: Rexík Oskara zachrání před pažravou tetou, ten ho na oplátku vysvobodí z propasti a společně dokonce přemůžou obrněného ankylosaura. Některá slova v textu jsou nahrazena obrázky.
Edice Čtení pro 1. třídu

Hegerová Ann-Katrin: Pátrači ze stodoly
Název části: Vilda a Tylda na stopě
Ilustrace Rupp Dominik

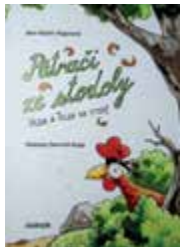

Na farmě U kupky sena sídlí ve staré stodole detektivní kancelář! Založil ji beránek Vilda se svou kamarádkou slepicí Tyldou. Seznamte se s jejich prvním případem, ve kterém hraje roli tajemný vetřelec.

Vlci, kteří nebyli (Želnavsko)

Na potoce, jemuž se až o mnoho staletí později začalo říkat pro vodní tok poněkud neobvykle Špičák, na dohled od Knížecího stolce, stála kdysi dávno vesnice.

Tucet rodin si uprostřed pralesa vyklučilo a zúrodnilo půdu a postavilo dřevěnice. Žili si tu dle možností vcelku spokojeně dobrých padesát let, políček, luk, dobytka i chalup přibývalo, ostatně jako ve všech podobných osadách v tom kraji.

Jednoho dne nějaká ženská, co se vypravila na maliny, spatřila v lese vlka a dostala hrozný strach. On tu vlky čas od času sice vídal kdekdo, ale tahle paní běžela domů a zburcovala muže. Ať se všichni chlapi seberou a jdou honem tu příšeru zabít. Dokud se tak nestane, ona nevystrčí z chalupy nos a děti taky ven nepustí. Jenže manželovi byli vlci zrovna šumafuk. Občas sice zadáví tele či ovci, ale přeci jen jsou na světě mnohem horší věci, a navíc nemá zrovna čas.

A tak ta žena obcházela stavení za stavením a všude v nejčernějších barvách líčila, co je tu čeká, jak je všechny ti vlci zahubí. Hysterických manželek rychle přibývalo, a když se brzy na to z pastvy nevrátil pasáček, všichni měli jasno. Roztrhali ho vlci. On se sice za dva dny vrátil, že prý sledoval kulhavého srnce a zabloudil, ale ten strach už v lidech zůstal.

Začali vesnici opevňovat, kopat vlčí jámy a nikdo nesměl jen tak pro nic za nic ven. Každý, kdo zapochyboval o přijatých opatřeních, byl označen za nebezpečný živel, jenž svou hloupostí jistojistě přivodí zkázu všech. A když se mu to nelíbí, ať se sebere a jde. Veškeré úsilí celé vesnice se zaměřilo na boj s těmi krvelačnými šelmami. Pole i louky zarůstaly, dobytka se raději zbavili, aby vlky nelákal. Všechna ta opatření měla zřejmě úspěch, neboť nikdy žádný vlk nikoho nezabil. Ani dříve, ani teď.

Po čase pár rodin odešlo. Nejen kvůli hladu. Nějak se tu v tom věčném strachu z vlků nedalo žít. A tak zůstali jen největší hrdinové, kteří nehodlali svůj boj vzdát. Vesnice víc než poklidný domov připomínala vojenskou pevnost, ale svůj život, i když pravda ne zrovna jednoduchý, si v té vlčí divočině uhájila. Alespoň na čas.

Uteklo totiž dalších deset let a vesnici byste tu již marně hledali. Nevyhubili ji ale oni obávaní vlci, ani se neumořila nikdy nepřestávajícím strachem. Dokonce ani hlad ji nevyvrátil. Při jedné letní bouřce blesk zapálil chalupu, od ní chytla druhá, pak další a celá vesnice během několika hodin zcela lehla popelem. Nikomu se na tom místě již nechtělo začínat znova, a tak si sbalili svých pár švestek a odešli dolů do kraje, někam, kde je nebudou ohrožovat vlci.

píše Pulkrábek, kreslí Petrmanová

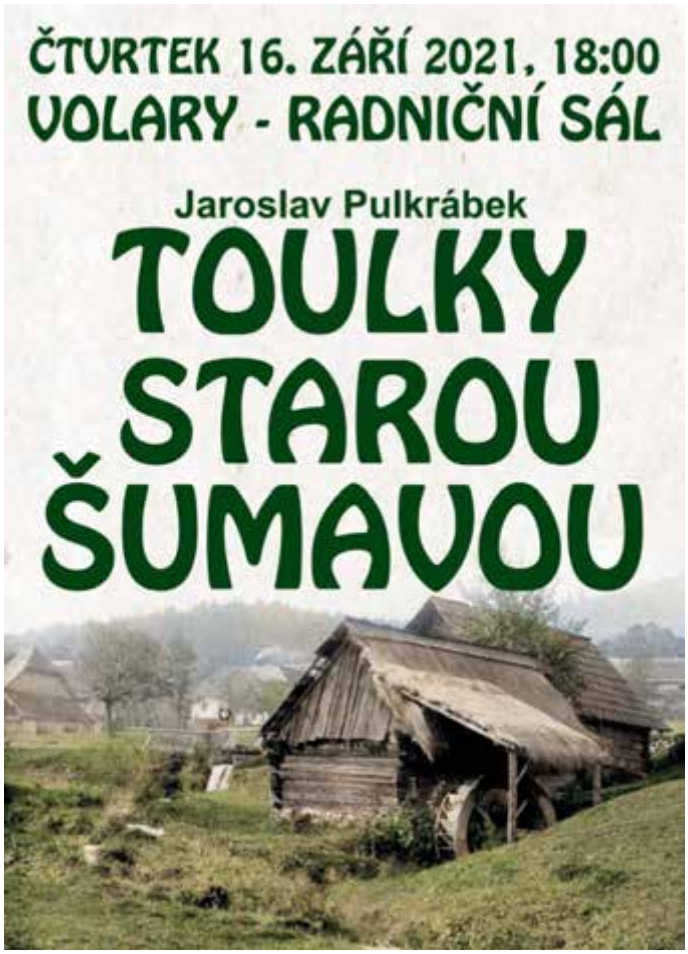

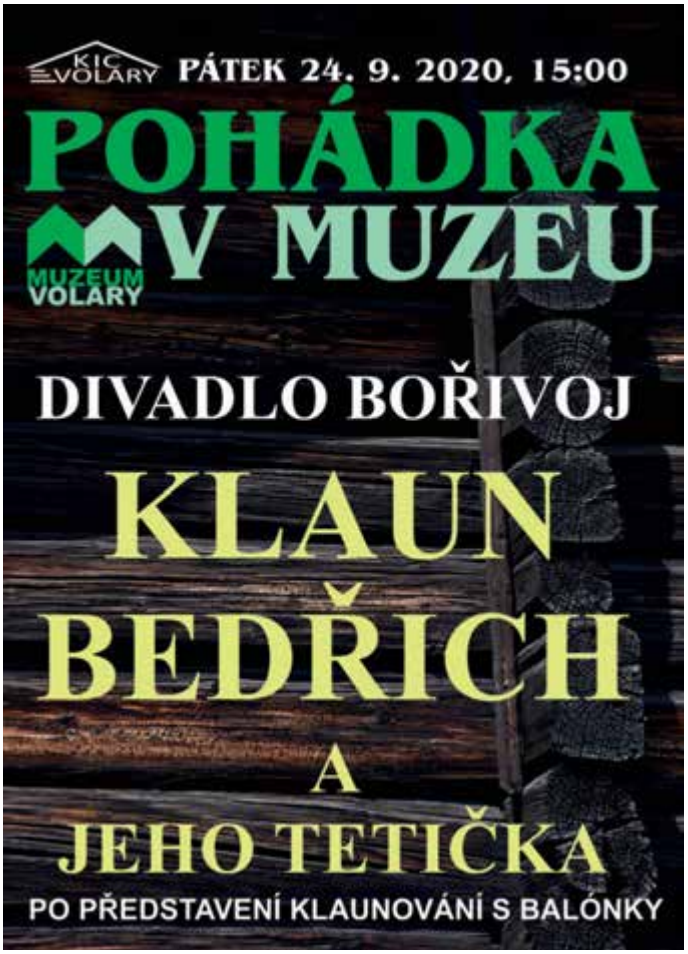

Nádražní restaurace čp. 553

Letošní červnové číslo časopisu Turista se na čtyřech stranách věnovalo Volarům. Tedy přesněji jednomu tuze malinkatému, dnes již neexistujícímu a pro mnohé zcela nezajímavému detailu v dějinách města – nádražní restauraci.

V roce 1889 byla do Volar přivedena železnice a zároveň s ní naproti nádraží vystavěn hotel Weitenthal. Přestože šlo o německý podnik, za svůj ho vzala i česká menšina, a to až do roku 1931, než si v roce 1931 vystavěla kousek vedle Chatu Klubu českých turistů. Návštěvníků Volar díky rozvoji cestovního ruchu přibývalo a s tím i boj o to, čí stravovací služby budou využívat. Na sklonku roku 1935 oznámil výbor KČT, že bylo přikročeno k vybudování nádražní restaurace ve Volarech, která bude provozována společně s nedalekou Chatou. Důvod byl jasný, odstranit konkurenci dosavadního nádražního bufetu a zamezit vybudování ještě většího podniku jiným zájemcem. Klub si na pětadvacet let pronajal pozemek a vystavěl zde přízemní restauraci s téměř plochou střechou o půdorysu 10 x 11 metrů. Poloha přímo na nádraží umožňovala rychlé občerstvení cestujících a nabízela hostinskou místnost o rozloze 38 čtverečních metrů, kuchyň a WC pro ženy a muže. Na rozdíl od Chaty zde nebylo nabízeno ubytování. Po roce 1948 zde dle svědectví pamětníků byl dále provozován pouze bufet, v šedesátých letech byl i ten zrušen. Budova však stále stojí a dnes je zde nádražní sociální zařízení.

Jaroslav Pulkrábek, foto archiv Romana Kozáka

Johann Kiemann

Rakouský a český právník a politik německé národnosti, v 60. letech 19. století poslanec Českého zemského sněmu a Říšské rady, byl později pro odlišení od svého syna Johanna Kiemanna uváděn i jako Johann Kiemann starší. Narodil se 21. října 1797 ve Volarech.

Vystudoval práva na Vídeňské univerzitě, kde roku 1825 získal titul doktora práv. V roce 1834 se stal zemským advokátem v Čechách. Kromě profese právníka se tehdy věnoval i topografickému měření výškových bodů v Čechách a výsledky jeho bádání použil ve své topografii i Johann Gottfried Sommer. Angažoval se i ve veřejném životě. Během revolučního roku 1848 ho domovský volební okrsek Vimperk zvolil za poslance Říšského sněmu ve Vídni. Uvádí se jako advokát. Když ale vypukla v říjnu 1848 ve Vídni další fáze revoluce, opustil parlament a krátce nato složil mandát. Rezignoval v prosinci 1848. V seznamu poslanců k lednu 1849 již nefiguruje. V parlamentu ho nahradil Jan Daniel Rozsypal.

Nadále se věnoval akademické dráze. V letech 1850–1851 byl děkanem pražské právnické fakulty. Kromě toho ještě v letech 1850–1861 zasedal v pražském obecním zastupitelstvu a po jistou dobu i jako radní.

Koncem 60. let 19. století se zapojil i do zemské politiky. Ve volbách v lednu 1867 byl zvolen v městské kurii (volební obvod Vimperk, Prachatice, Volary) do Českého zemského sněmu. Mandát zde obhájil i v krátce poté konaných volbách v březnu 1867. Politicky byl německým liberálem (takzvaná Ústavní strana).

Zasedal také v Říšské radě (celostátní zákonodárný sbor), kam ho vyslal zemský sněm roku 1867 (tehdy ještě Říšská rada nebyla volena přímo, ale byla tvořena delegáty jednotlivých zemských sněmů).

Zemřel náhle 18. dubna 1872 v Praze, v parku na Belvederu. Zkolaboval zde při procházce a na místě byl mrtev.

Jeho syn Johann Kiemann byl rovněž právníkem a politikem, i další syn Anton Kiemann působil jako pražský právník.

Umrlčí prkna

Nejprve jsem se s umrlčími prkny setkal v šumavských pověstech a příbězích. Však se také do míst, kde se ještě nějaká dala objevit, tenkrát ani nesmělo. Až když padla Železná opona, narazil jsem na ně hned při své první cestě na Velký Javor. Později jsem je míjel při cestě na Falkenstein nebo na české straně Šumavy na Kochánově u Hartmanic. Objevil jsem je v kostele svatého Mikuláše v Kašperských Horách a kašperskohorském muzeu. Hned tři lze najít u kostela v Kvildě. A zcela nedávno jsem jedno zapomenuté našel na kůru kostela ve Zbytinách na Prachaticku.

Používala se především ve vyšších polohách Němci obývané Šumavy, v přilehlých oblastech Českého lesa a v sousedním Bavorském lese. Vlastně jsem se ani nikdy nesetkal s tím, že by nesla český text. Od počátku nevypadala tak, jak je známe ze starých fotografií. Jako v jiných podobných případech, i zde šlo o měnící se proces, na který se nabalovaly různé zvyky a rituály, jež se navíc v průběhu věků měnily.

V Bavorsku se do rakví začalo pohřbívat až někdy v 16. století, v horských oblastech dokonce později. Do té doby se do světnice umístilo něčím podložené prkno (židle tu byly v těch dobách vzácností) a na něj byl zemřelý položen. Po náležitých pohřebních obřadech a zvyklostech byl i s prknem přenesen do hrobu. Prkno buď pohřbili s ním, nebo ho schovali na příště. Existovala i obecní umrlčí prkna pro nejchudší, používaná opakovaně. Někde se ale i rituálně pálilo společně se slámou, kterou měl nebožtík pod hlavou. Takový zvyk je zaznamenán například ještě na sklonku 19. století ve Vimperku.

V horských oblastech, zvláště před josefínskou reformou, kdy síť kostelů, a tedy i hřbitovů byla poměrně řídká a hřbitov se nacházel i desítky kilometrů daleko, navíc po sněhem zavátých krkolomných stezkách, se s uložením nebožtíka muselo nějaký ten týden či dokonce měsíc počkat. Ostatně už jen kopat hrob v promrzlé zemi nebylo jen tak. Prkno s umrlcem se proto dalo do mrazu třeba na půdu, do stodoly, nebo se rovnou zastrčilo do díry v závěji. A na krchov nebožtíka odnesli, až když mráz povolil.

Po pohřbu se prknu zahrotila špice, opatřilo se stříškou a umístilo se na nějaké významné místo. Na křižovatku cest, ke křížku nebo kapličce, přitloukalo se na vzrostlé stromy. Anebo prostě na místo, které měl nebožtík rád či které hrálo nějakou roli v jeho životě. Mnohdy, zvláště v případech, byl-li hřbitov daleko, sloužilo umrlčí prkno jako jakási náhražka hrobu. K němu se chodilo vzpomínat, modlit za spásu nebožtíka a zapalovat svíčky.

Jestliže v počátku se prkna zdobila jednoduše, jedním či třemi kříži (k jejich vyrytí se měl používat nůž na chleba), později se zdobila pestřeji, zvláště šlo-li například o úmrtí mladé dívky. To přišly na řadu třeba růžičky nebo andělé.

Na prkně byly zaznamenány základní údaje o zemřelém, něco z jeho života nebo výzva k modlitbě za nebožtíkovu duši. Často byla i různě profilována.

Výzdoba se odvíjela od majetnosti rodiny. Chudí si vystačili s křížkem, bohatší prkno předali truhláři. Někdy, šlo-li o úmrtí očekávané, bylo prkno vyzdobené ještě dříve, než dotyčný skonal. Lidé, jak už je jim vlastní, se často předháněli, aby ho měli lepší než sousedé. Při nenadálém úmrtí bylo zdobeno dodatečně.

Kontaktem s nebožtíkem prkno získalo poněkud tajemný punc. Šlo o jakousi „dotýkanou" relikvii, jejíž hodnota navíc rostla s významem toho, komu posloužila. Ovšem šlo o relikvii s negativní energií. Zůstávalo majetkem umrlcovým a nebylo radno je na cokoliv použít. Stejně jako ten, kdo se učesal hřebenem, který patřil mrtvému, přišel o vlasy, tak i prkno nikdy dobře nesloužilo novému účelu a vždy natropilo větší či menší škodu. V podstatě většina pověstí o umrlčích prknech popisuje snahy o jejich další využití a z toho vyplívající katastrofy. Jsou tak jednak dokladem až panické úcty k umrlčím prknům, na druhou stranu však svědectvím, že občas k jejich znesvěcení přeci jen docházelo.

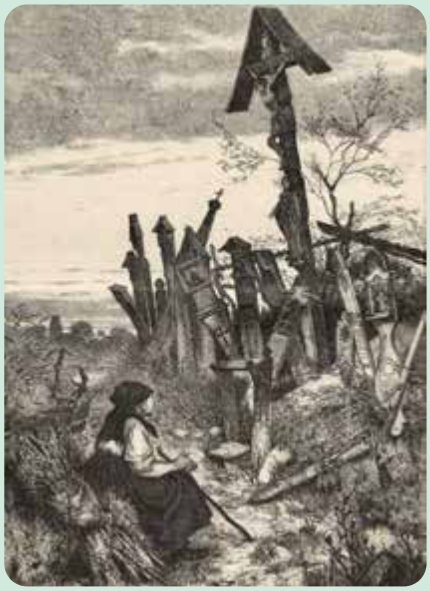

Ve vztahu k umrlčím prknům se objevovala jakási schizofrenie. Na jedné straně byla připomínkou lidí, které měli pozůstalí rádi a litovali jejich odchodu, na druhé straně duše nebožtíků již prodlévala v jiném, tajemném, nepřátelském světě a nepřáli si jejich návrat. Byl zde zřetelný strach z neznámého, z ohrožujícího světa temnoty.

Zprvu se tradovalo, že dokud prkno neshnije, nebude mít duše nebožtíkova klid. Proto se k výrobě umrlčích prken používalo hlavně měkké dřevo. Ve starších dobách se navíc kladla přes potůčky nebo bažiny. Vlhko uspíšilo jejich rozklad a duše byla dříve volná. A ten, kdo po takto umístěném prkně přecházel, mohl na nebožtíka vzpomenout v modlitbě a poděkovat za službu, kterou prostřednictví prkna coby lávky, prokázal.

Až když začala tato pověra ustupovat, bylo voleno dřevo trvanlivější a i výzdoba byla propracovanější.

V novějších dobách umrlčí prkno často do styku s umrlcem už ani nepřišlo. Mělo již podobu jakési pamětní desky. Pravá, svému původnímu účelu sloužící prkna, bývala kolem dvou metrů dlouhá a nějakých čtyřicet centimetrů široká. Ta, takříkajíc pamětní, bývala o půl metru kratší a široká kolem třiceti centimetrů.

Zvyk umrlčích prken zanikl na české straně Šumavy po druhé světové válce v důsledku odsunu a drtivá většina těch, která ještě stála, byla během éry budování socializmu zničena. Až na sklonku minulého století se ojediněle začala i v Čechách opět používat v onom smyslu pamětní desky. Třeba lékařská legenda Šumavy, MUDr. Zdeněk Kostrouch, pochovaný v Kašperských Horách, má náhrobek v podobě umrlčího prkna. V tomto případě má vyjadřovat nebožtíkovu bytostnou spjatost se Šumavou. Na bývalém hřbitově u Hartmanic je umrlčí prkno věnováno obětem pochodu smrti. Asi je to jediný případ, kdy ho místo kříže zdobí židovská hvězda.

Jedno takové pamětní prkno najdeme i ve Volarech, a to na nádražní budově. Je vzpomínkou hned na dvě osoby spjaté s rozvojem šumavských lokálek. Na německého učitele Wenzla Draxlera a na českého přednostu zdejší stanice Jana Tolara.

A když už jsme zmínili Volary, tak tu máme jednu zdejší starou německou pověst, tak jak ji zachytil hornoplánský sběratel pověstí Gustav Jungbauer a která dobře vykresluje, jak umrlčí prkna lidé vnímali:

Jeden nerozvážný mladík z Volar se vsadil se svými kamarády, že si jedno umrlčí prkno přinese domů a do rána se na něm vyspí. Stalo se tak za dušičkové noci, kdy bylo venku „boží dopuštění“: vál silný vítr, v lese se ozývalo praskání a houkání sýčků. Mladík se přesto vypravil umrlčí prkno ukrást. Vzal jedno z prken a dal se na útěk. Umrlčí prkno bylo na jeho zádech stále těžší a těžší, když v tom se před ním objevila veliká bílá postava. Mladík utíkal dál celý vylekaný a prosil Pannu Marii o pomoc. Bylo však již pozdě a umrlčí prkno na jeho zádech ztěžklo natolik, že ho málem rozdrtilo. Druhý den ho našli celého rozlámaného, ale to nebylo to nejhorší. Z mladíka se přes noc stal šedovlasý stařec, který pak ještě dlouho žil v chudobinci, sedával na prahu a se slabomyslným pohledem bez přestání odříkával zmatené útržky modliteb a zaříkávání.

Počasí ve Volarech – červen 2021

Volary, Tolarova ul., 760 metrů n. m.

	hodnota	datum
průměrná teplota	16,6 °C	
minimální teplota	-0,3 °C	1. 6.
maximální teplota	29,7 °C	19. 6.
úhrn srážek	108,8 mm	
maximální náraz větru	17,6 m/s	29. 6.
sluneční svit	274 hod.	
mrazový den (min -0,1 °C a méně)	1x	
letní den (max 25,0 °C a více)	10x	

Volary, ČOV, 749 metrů n. m.

	hodnota	datum
průměrná teplota		
minimální teplota	-2,4 °C	1. 6.
přízemní minimální teplota	-3,8 °C	1. 6.
maximální teplota	29,2 °C	20. 6.
úhrn srážek	97,9 mm	
maximální náraz větru	22,8 m/s	29. 6.
mrazový den (min -0,1 °C a méně)	2x	
letní den (max 25,0 °C a více)	9x	

Volary, Mlýnský potok, 755 metrů n. m.

	hodnota	datum
průměrná teplota	15,3 °C	
minimální teplota	-3,3 °C	1. 6.
maximální teplota	30,2 °C	20. 6.
mrazový den (min -0,1 °C a méně)	5x	
letní den (max 25,0 °C a více)	11x	
tropický den (max 30,0 °C a více)	2x	

Volary, Luční potok, 748 metrů n. m.

	hodnota	datum
průměrná teplota	15,4 °C	
minimální teplota	-3,7 °C	1. 6.
přízemní minimální teplota	-5,9 °C	1. 6.
maximální teplota	30,5 °C	20. 6.
mrazový den (min -0,1 °C a méně)	4x	
letní den (max 25,0 °C a více)	11x	
tropický den (max 30,0 °C a více)	1x	

Stögrova Huť, Jedlový potok, 753 metrů n. m.

	hodnota	datum
průměrná teplota	15,0 °C	
minimální teplota	-4,2 °C	1. 6.
přízemní minimální teplota	-4,5 °C	1. 6.
maximální teplota	29,3 °C	19. 6.
mrazový den (min -0,1 °C a méně)	4x	
letní den (max 25,0 °C a více)	9x	

TOP 10 nejchladnějších lokalit v ČR

	lokalita (okres)	hodnota
1.	Kvilda – Perla (PT)	-6,4
2.	Rokytská slať (KT)	-6,0
3.	Březník (KT)	-5,8
4.	Horská Kvilda (KT)	-5,6
5.	Knížecí Pláně (PT)	-5,4
6.	Jelení (Krušné hory)	-5,0
7.	Žďárek (PT)	-4,8
8.	**Stögrova Huť – Jedlový potok**	**-4,2**
9.	Javoří pila (KT)	-4,1
10.–13.	Rolava (Krušné hory)	-3,9
.....		
14.	**Volary, Luční potok**	**-3,7**

Ivo Rolčík, www.pocasi-volary.cz

Fotbalový podzim zahájí 21. srpna

O prvním dnu Volarských slavností dřeva sehraje první tým Tatranu Volary mistrovské utkání. Po téměř dvouleté odmlce se bude opět hrát o body. Začátek zápasu je v 17:00 a soupeřem v prvním utkání bude Tatranu Volary celek ze Šumavských Hoštic.

Na zápas se všichni těší, vždyť téměř dvouletá pauza musela mít na mnohé negativní vliv, a tak jsme natěšeni na hru s míčem kopaným všichni. To, že první utkání po takové pauze se bude hrát doma, je velké plus. Doma, a ještě o Volarských slavnostech dřeva, může přilákat pěknou návštěvu.

Žákovské soutěže začínají v září a snad se letos bude opravdu hrát. Samozřejmě i nyní vidíme, že covid neustupuje, ale pevně věříme, že při dodržování pandemických opatření budeme moc nejen na fotbal, ale sport celkově, stejně jako na další mimosportovní aktivity.

Ladislav Beran

Dvě a půl hodiny smíchu s Josefem Dvořákem.

Tři města, tři vrcholy. Volary s Bobíkem nesměly chybět.

Podruhé do volarského muzea zavítal fotoateliér Seidel.

Staré Volary inspirovaly některé z účastníků výtvarného worshopu.

Po počátečním problému s vandaly se knihokamínkovník osvědčil.

Neplánovaná, ale pro fotografy vděčná zastávka ve Volarech.

Na vernisáži VWV se představilo dvaadvacet umělců z devíti zemí.

Ředitel Radia Proglas Msgr. Martin Holík si přijel prohlédnout muzeum.

Foto: Jaroslav Pulkrábek a Jiří Plachý

27. VOLARSKÉ SLAVNOSTI DŘEVA

SOBOTA 21. 8. 2021

9:00	zahájení s Pavlem Calltou
9:00 – 18:00	předvádění starých řemesel, lidový trh
10:00	dřevorubecká soutěž Euro Jack
10:00	Čert a káča (muzeum)
10:00 – 14:00	pečení ve Volarském muzeu
10:00 – 16:00	B-Quintet – hudební vystoupení (tržnice)
10:00 – 20:00	skákací hrad, vodní aquazorbing, dům hrůzy (parčík u autobusového nádraží)
10:00 – 24:00	kolotoč (parkoviště pod tržnicí)
11:00 – 18:00	vystoupení Romské kapely Mistral (park na Starém městě)
12:00 – 14:00	Kamelot – koncert
15:00	O statečném kováři Mikešovi (muzeum)
16:00 – 18:00	Crazy Dogs – koncert
17:00 – 22:00	B-Quintet – hudební vystoupení (tržnice)
20:00 – 21:30	Čechomor – koncert
22:00 – 23:55	Flám pop-rock – koncert
24:00	půlnoční překvapení
1:00	Speciální noční odvozový vlak ze slavností Volary - Vimperk

NEDĚLE 22. 8. 2021

9:00	zahájení druhého dne slavností
9:00 – 14:00	předvádění starých řemesel, lidový trh
9:00 – 14:00	kolotoč (parkoviště pod tržnicí)
9:30 – 10:30	Timber sport
9:30	slavnostní mše svatá
10:00	Perníková chaloupka (muzeum)
10:00 – 14:00	skákací hrad, vodní aquazorbing, dům hrůzy (parčík u autobusového nádraží)
10:30 – 11:30	Chai – koncert
11:30 _ 12:30	dřevosochaři
12:30 – 14:00	Chai – koncert
14:00	ukončení slavnosti

BĚHEM SLAVNOSTÍ JE POVINNOST KAŽDÉHO DODRŽOVAT „COVIDOVÁ" OPATŘENÍ

KIC VOLARY